

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček. račun, Ljubljana 15.179
Telefon štev. 2549

Ustoličenje srbskega patrijarha

Belgrad, 13. apr. k. Danes je bil na svečan način ustoličen novi patrijarh srbske pravoslavne cerkve Varnava. Ustoličenje se je vršilo v saborni cerkvi, kjer so se zbrali pri tej priliki skoraj vsi pravoslavni škofje, arhimandriti, visoko svečeništvo, vsi ministri s predsednikom vlade na čelu, zastopniki vseh višjih uradov in narodnih društev ter diplomatski zbor.

Ko se je ob 9 končala svečana služba božja, je prispel v saborno cerkev Nj. V. kralj s kraljico Marijo. Nj. V. kralj je nosil generalsko uniformo z lentjo sv. Save, kraljica Marija pa je imela svetloplav klobuk in istotak površnik. Z njimi sta prispela tudi Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga v družbi dvornih dam ge. Hadžičeve in ge. Srškičeve.

Ko je svečeništvo odpelo priložnostne pesmi, je črnogorski metropolit Gavril Dožić kot najstarejši arhierij pristopil h kraju ter mu izročil simbolično žezlo sv. Save, ki ga je nato kralj izročil novemu patrijarhu ter ga je s tem označil za naslednika sv. Save. Metropolit Letić je potem izročil kralju žezlo vladike sv. Maksima, katero je izročil tudi kralju novemu patrijarhu, ki je gologlav sprejel indicije svojega dostojanstva. Okrašen z njimi je stopil patrijarh na prestol, dočim so metropolit zapeljeli svečano pesem »Dostojni«. Nato se je patrijarh obrnil proti kraljevi rodbini ter v daljšem nagovoru s krepkimi besedami podal zgodovinski razvoj srbske pravoslavne cerkve od njenega začetka do danes ter se posebej končno zahvalil Nj. V. kralju za njegovo zaupanje, ki mu ga je izkazal s tem, da ga je imenoval za patrijarha. Ko je končal svoj govor, so v cerkvi vsi prisotni dolgo klicali Nj. V. kralju in kraljevskemu domu, nakar je kralj pristopil k patrijarhu in mu čestital. To so storili tudi vsi ostali.

Ko se je tako končalo ustoličenje, je patrijarh izročil visoka odlikovanja zastopnikom tujih pravoslavnih cerkva, s katerimi jih je odlikoval Nj. V. kralj. Najprej je izročil bolgarskemu metropolitu Pavlu red sv. Save I. reda. Patrijarh se je zahvalil bratski pravoslavni cerkvi, ker je poslala svojega zastop-

nika na pogreb patrijarha Dimitrija in na ustoličenje novega srbskega cerkvenega prava. V odlikovanju z redom sv. Save, s katerim je vladar odlikoval preko metropolita Pavla vso bratsko bolgarsko cerkev, vidi on najlepši znak boljše bodočnosti in bratstva obeh narodov. Sv. Sava je umrl v Trnovem na Bolgarskem in veže torej ta srbski svetnik obojega naroda. Odlikovanje je ponoven korak za skorajšnje slovansko edinstvo.

Nato je izročil patrijarh red Belega orla ruskemu metropolitu Antoniju, izražajoč pri tem svojo žalost nad trpljenjem ruskega pravoslavnega naroda in svečeništva. Izročil je tudi češkemu pravoslavnemu škofu Gorazdu red Belega orla III. reda in bolgarskemu arhimandritu Sofroniju red Sv. Save II. reda.

Bolgarski metropolit Pavle je nato v kratkem govoru izjavil, da bo z veliko hvaležnostjo nosil to odlikovanje, globoko verujoč v svetlo bodočnost, v kateri bosta naša naroda združena v bratski ljubezni, ker sta brata po krvi in veri. Na koncu svojega govora je nazdravil Nj. V. kralju. Istotako so se zahvalili tudi ostali odlikovanci.

Svečan obed na dvoru

Belgrad, 13. apr. AA. Nj. Vel. kralj je priredil danes ob 1 dopoldne gala kosilo na čast novega patrijarha Varnave, ki so mu prisostvovali vsi člani volivnega saborja in ministri. Med prisotnimi so bili tudi bolgarski metropolit Pavle, arhimandrit Sofronije, češkoslovaški episkop Gorazd in ruski metropolit Antonije.

Pozdrav kralja

Nj. Vel. kralj je pozdravil novega patrijarha Varnavo s temi besedami:

Vaša Svetost! Z milostjo in z božjo voljo je Vaša Svetost stopila na slavni prestol patrijarhov srbske pravoslavne cerkve, ki je bil po tolikih letih nacionalne boli in trpljenja obnovljen v močni, veliki domovini istokrvnih bratov. Razjedinen in popteplen v prošlosti naš narod ne gleda na versko pripadnost, ni klonil duha in je oprt na svoje moralne sile bil prešinjen z vero v boljšo na-

cijonalno bodočnost. Stopajoč na prestol slavnih srbskih patrijarhov čakajo Vašo Svetost velike naloge, tako same pravoslavne cerkve, kakor vsega našega naroda. Naj bi Bog izlil na Vašo Svetost milost in Vas navdihnil z modrostjo, da bi mogli v bratski ljubezni in s sodelovanjem ostalih veroizpovedi v kraljevini Jugoslaviji voditi srbsko pravoslavno cerkev z največjo verno tako v njeni bogovdani službi in pri njenem moralnem prosvetljevanju našega naroda. Pozdravljam Vašo Svetost s temi svojimi najtoplejšimi željami in prosim Boga, da bi Vam podelil moč, da boste na tej poti vztrajali. Na mnogaja ljeta!

Odgovor patrijarha

Nj. Svetost patrijarh Varnava je odgovoril s temile besedami:

Vaše Veličanstvo! Dovoljujem si, da se najiskrenejše zahvalim Vašemu Veličanstvu za milostno pozornost ter za izražene tople želje za napredek srbske pravoslavne cerkve v zvezi z mojimi prihodom na starodavni prestol srbskih patrijarhov. Zavedam se odgovornosti in težav, na katere bom zadel pri svojem delu, toda svoboden sem zagotoviti Vaše Veličanstvo, da bom skušal opravičiti Vase visoko zaupanje. Verujem, da mi bo moj težki posel olajšal vsemogočni Bog in da lahko računam na tople želje Vašega Veličanstva in na sodelovanje vseh, ki so se posvetili srbski pravoslavni cerkvi. Srbska pravoslavna cerkev se je skozi veke zavedala svoje misije in je pripravljena, da v bratski ljubezni in v sodelovanju z ostalimi veroizpovedmi kraljevine Jugoslavije iskreno služi Bogu, svojemu miljenemu kralju in domovini. Zavedajoč se pomena vere bo srbska pravoslavna cerkev poglajljala vero, moralo in medsebojno ljubezen vseh vernih podanikov Vašega Veličanstva, ki vam hočemo ostati zvesti, zavedajoč se nadčloveških naporov Vašega Veličanstva za vas naš narod in Boga vam dane kraljevine. Z vero v napredek in srečo kraljevine Jugoslavije in z vero v učvrstitev srbske pravoslavne cerkve in vseh ostalih veroizpovedi pozivam vse prisotne, da pozdravijo našega velikega kralja Aleksandra I. s »Živjote«.

Tardieujeva vlada se maje

Pariz, 13. aprila. n. V poslanski zbornici je prišlo danes do napelega položaja, ki zelo obremenjuje in oležuje položaj Tardieujeve vlade v komplicirani proračunski debati. Poslanska zbornica je danes razpravljala o proračunu, ki ga je senat vrnil s številnimi spremembami. Med temi spremembami se nahaja člen, ki določa avtomatično zvišanje starostne pokojnine enako, kakor se zviša plača aktivnim uradnikom. Ta člen je bil svoječasno sprejet v proračun proti odločnemu odporu vlade, senat ga je črtal, in ko je bil proračun zopet vrnjen poslanski zbornici, je pred-

lagal radikalni poslanec Bouillon, da se člen proti volji senata in vlade zopet sprejme v proračun. Nastala je huda borba in Tardieu se je branil z vsemi štirimi proti temu, da bi bil člen sprejet v proračun. Kljub temu je danes poslanska zbornica z impozantno večino 367 proti 205 glasovom člen zopet sprejela v proračun. To je eden najtežjih porazov, ki jih je doživel Tardieu. Pričakovati je, da bo senat jutri ta člen zopet črtal, potem pa bo Tardieu prisiljen, zahtevati zaupnico proti tretjemu sprejemu člena v proračun. Današnje glasovanje Tardieuju ne more dati mnogo upanja na zmago.

Reorganizacija romunske vojske

Bukarešt, 13. aprila. AA. »Radore« poročajo, da je predsednik romunske vlade Juliu Maniu imel v senatu velik govor po zaključni razpravi o zakonskem načrtu, ki predvideva reorganizacijo vojske. Maniu je pohvalil delo bivšega vojnega ministra generala Cihovskega, ki je sestavil zakonski načrt o reorganizaciji vojske. Nato je govornik poudarjal, da je sedanja vlada najprvo reševala upravna in gospodarska vprašanja reorganizacije vojske. Maniu je analiziral posamezne določbe novega zakona, ki v celoti odreja ministru vojske, kako naj vodi upravo vojske in v koliko je odgovoren. V vojaškem in tehničnem pogledu pa bo vodil vojsko generalni štab po sistemu vseh drugih držav. Vojska bo osvobodjena vsakega kolebanja in političnih vplivov. Radi pomanjkanja zadostnih sredstev in malega števila podoficerjev ni mogla vlada uresničiti želje, da se zmanjša rok službe v voj-

ski, vendar je govornik pristavil, da bo moči to doseči v kratkem času. Vlada je storila vse, kar je bilo mogoče, da bo vojska tehnično dobro opremljena po nemarnosti in brezbriznosti, ki je bila izkazana vojski v prošlosti, o čemer sedaj ne kaže govoriti. Vlada želi, da vojsko oddvoji od vsake politike in da prepriča uporabo vojske v politične in osebne namene ali za mahinacije, ki ne odgovarjajo njenemu poslanstvu.

Govornik je bil pogostokrat prekinjen z burnim odobravanjem. Na koncu so mu bile prirejene navdušene ovacije.

Desničarski senator general Presan, ki je bil načelnik generalnega štaba romunske vojske med svetovno vojno, se je zahvalil predsedniku vlade, da je vstavljal v zakon določbe, s katerimi se vojska opraviča vtisov, ki niso v njenem interesu.

Krvav spopad med invalidi in vojaštvom

Bukarešt, 13. aprila. Včeraj se je tu vršil kongres invalidov iz cele Romunije. Po kongresu so poskušali invalidi manifestirati, toda vojaštvo in orožništvo jim je preprečilo, da bi prišli do središča mesta. Pri tej priliki je prišlo do spopada med invalidi in vojaštvom. Na vojaštvo so metali kamenje, tako da je bilo nekaj vojakov

in oficirjev ranjenih. Vojaki so odgovorili s salvo. Ranjenih je bilo 20 demonstrantov, med njimi štirje težko. Policija je aretirala 5 oseb, 3 invalide in 2 dijake. V teku noči so bili aretirani vsi vodje demonstracij. Na seji parlamenta je minister financ Madžaru izjavil, da vlada ne more dovoliti takih demonstracij, ukrenila pa bo vse potrebno, da se zboljša stanje invalidov.

Proslava desetletnice Lige narodov

Zagreb, 13. aprila. r. Danes dopoldne ob 11 se je vršila v dvorani Glasbenega zavoda svečana akademija v proslavo desetletnice Lige narodov, ki jo je priredilo zagrebško društvo za pospeševanje ciljev Društva narodov. Na tej proslavi je zastopal vlado minister dr. Mate Drinković. Generalnega tajnika Društva narodov sira Erecia Drummonda je zastopal član tajništva de Krabbe. Predsedoval je predsednik zagrebškega društva, bivši minister Mažuranič. Pred akademijo je odigral profesor Dugan na orglah svojo kompozicijo, nakar je imel govor bivši minister dr. Mažuranič. Opisal je genezo Društva narodov in rezultate njegovega dela. Pobijal je skepso, ki je nastala v nekaterih krogih glede delovanja Društva narodov.

Nato je govoril de Krabbe v francoskem jeziku, ki je označil vlogo Društva narodov v mednarodnem življenju. Opisal je pomen Jugoslavije v zgodovini te zveze. Izjavil je, da je Jugoslavija ena onih držav, ki so osnovala Društvo narodov, in da je igrala pri tem zelo važno vlogo.

Nato je govoril odposlanec zunanjega ministra, polnomočni minister Ljubo Bakotić, ki je v svojem govoru označil mentaliteto predvojne in povojne dobe. Govoril je še predsednik belgradskega društva, prof. Arangjelović, v imenu ljubljanskega društva pa je imel govor v slovenskem jeziku dr. Janko Prelnar. V svojem zelo lepem in toplim govoru je naglasil uspeh Društva narodov na polju borbe proti vojni. Po delu lige narodov postane vojna vedno bolj in bolj nepotrebno borbena sredstvo.

Nato je predsednik Mažuranič predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, kar je bilo sprejeto z burnim odobravanjem. Brzojavke so se odposlale tudi generalu Živkoviću, zunanjemu ministru dr. Marinkoviću in tajniku Društva narodov Drummondu v Zenevo.

Uporno gibanje v Indiji se širi

Pariz, 13. apr. AA. V Kalkuti je 10.000 dijakov sklenilo, da podprejo pokret Gandhija s tem, da stavkajo. Tekom dijaških manifestacij je intervenirala policija in pri spopadih z njo je bilo ranjenih več dijakov.

Bombay, 13. apr. p. Danes je tukaj 1000 prostovoljcev prodajalo prepovedano sol.

Pariz, 13. apr. AA. Poročajo iz Bombaya, da se je Gandhi včeraj vrnil v Penziro, kjer je 150 prostovoljcev zbiralo prepovedano sol. Pri tej priliki je Gandi priporočal prostovoljcem, naj se vzdrže nasilja.

Pariz, 13. apr. r. Iz Lahore javljajo, da je 10.000 Indijcev, pevajoč revolucionarne pesmi, sprejelo po mestnih ulicah spoved meščanskih nepokornih dobrovoljcev. Pri tem sta bila dva dobrovoljca aretirana in takoj obsojena na šest mesecev zapora.

Pariz, 13. apr. AA. Po poročilih iz Bombaya je bil načelnik Kalkute Sengupta, ki je bil že zaprt 20 dni radi nekega govora, ponovno aretiran, ker je izjavil, da bo prodajal prepovedano sol.

Pariz, 13. apr. AA. V Bombayu sta bili ranjeni dve osebi radi eksplozije bomb, ki sta bili položeni na železniški postaji in pod vlak.

Pariz, 13. aprila. AA. V Bombayu so danes prostovoljci civilne neposlušnosti korakali po mestu. Ob 6 zvečer bodo vrgli izvod solnega zakona v morje.

Pariz, 13. aprila. AA. Po poročilih iz Karaha, se iz vseh krajev javljajo novi pristiski Gandhija in njegove akcije proti solnemu monopolu.

Pariz, 13. aprila. AA. Policija je v Jalapuru prišla šefa prostovoljcev in enega prostovoljca. Gandi je na njihovo mesto imenoval namestnika.

Težka avtomobilska nesreča

Pariz, 13. aprila. n. Grof Bruno Harcourt, zet legitimnega dediča francoskega prestola vojvode Guise, se je včeraj na avtomobilski tekmi v Maroku smrtonovarno ponesrečil. Udeležil se je tekme za Grand prix du Maroc pod psevdonimom Biuni. Na cesti med Casablancu in Mazaganom je vozil avtomobil s hitrostjo 140 km na uro, pri čemer je avtomobil spodrslil in se prevrnil. Grof Harcourt si je pri tem zlomil tilnik in so ga v brezupnem stanju prepeljali v bolnišnico.

Tramvaj zavozil v trgovino

London, 13. aprila. n. V Glasgou se je pripetila huda nesreča na cestni železnici, pri kateri je bilo ranjenih 60 oseb. Iz neznanega vzroka je skočil s tira tramvajski voz, zavil čez cesto, se prevrnil in razbil izložbo neke trgovine. Vagon je bil natlačen ljudi, radi česar je razumljivo visoko številno ranjenec. Nekateri so bili zelo hudo ranjeni in je en ranjenec na poti v bolnišnico umrl.

Papež bo odpotoval v Padovo?

Rim, 13. aprila. r. Kakor se doznava iz vatičanskih krogov, bo papež odpotoval koncem tega leta v Padovo, da bo prisostvoval veliki svečanosti 700letnice sv. Antona Padovanskega.

Razpis reparacijskega posojila

London, 13. aprila. n. Čuje se, da bo mednarodna reparacijska banka v Baslu takoj po velikonočnih praznikih začela pogajanja z vodilnimi londonskimi in newyorškimi bankami zaradi razpisa prve franše nemškega reparacijskega posojila. Kupone posojila nameravajo razgrniti v New Yorku in Londonu sredi meseca maja. Razpisalo se bo 40 milj. funtov v inozemstvu, 20 milj. pa v Nemčiji. Izmed inozemskih kuponov bo največji del odpadel na London in New York v približno enakih delih, dočim je bil do sedaj Pariz pripravljen emitirati samo prav majhno vsoto. Kot obrestna mera se predvideva pri dosedanjih tržni ceni približno v znesku 5 1/2 %.

Otvoritev milanskega velesejma

Milan, 13. aprila. AA. Danes je bil na svečan način odprt milanski velesejem. Otvorilvi je prisostvoval minister za korporacije Bottai. Sedanjemu 11. milanskemu velesejmu je priključena razstava živine. Otvorilvi so prisostvovali delegati jugoslovanske vlade Steinmetz - Sorodolski, načelnik ministra za trgovino in industrijo dr. Vl. Slojkič, načelnik ministrstva poljedelstva in dr. Svetislav Predić, jugoslovanski generalni konzul v Milanu ter odposlanci zagrebške zbornice za TOI, in sicer njen podpredsednik Vladimir Premru ter njen generalni tajnik dr. Adolf Cuvai. Jugoslovanski delegati so bili predstavljeni ministru Bottaiju, ki jih je ljubeznivo pozdravil.

Pariz, 13. aprila. AA. »Havase« javlja iz Aten, da tamkaj demantirajo vesti o tem, da bi med oficirji garnizije v Drami izbruhnil nemiri in nezadovoljstva.

Cvetna nedelja v Ljubljani

Ljubljana, 13. aprila.

Na deželi je cvetna nedelja praznik velikega, iskrenega veselja mladine, praznik pomladi. — Vsaj tam je tako, kjer se stare navade še niso umaknile novim. V mestu pa je cvetna nedelja že mnogo izgubila na svojih čarih, vendar je nekaj še ostalo. Cerkve so bile danes nabito polne mladine, ki je prinesla blagosloviti svoje butarice in oljke. Pogled na tako slovesno razpoloženo mladino je bil zelo lep. Nekatera dobrodelna društva so prodala mnogo oljčnih vejic v dobre namene. Popoldne so butarice izginile s trga, skoro vse so pekuro Ljubljani in okolici. Avtobusi so v okolice zvozili mnogo butaric.

Lepa slovesnost se je vršila ob 11 dopoldne v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici. Na pobudo mesnega socialno-političnega urada je priredila godba »Zarja« pod vodstvom g. Dolinarja koncert za starše in starice na vrtu zavetišča. To je starše zelo razveselilo. Ob tej priliki je županja gospa Pucova razdelila med starše veliko darila: cigarete, pomaranče, slaščice in druge dobrote.

Policija je imela včeraj res precej dela. V uniovni kleti je bil aretiran že 41 krat predkaznovani berač F. F. — F. je v kleti beračil in nadlegoval goste. Kdor mu ni hotel dati, ga je nasilno berač neusmiljeno narahil. Koniec beračevih silnosti je bil, ko ga je vzel stražnik.

Neznani zlikovci so ponoči razmetali cestno pregrado v Kolodvorski ulici, ki jo sedaj v spodnjem delu prekopujejo. Nekdo je bil zaradi tega aretiran, pa najbrž ne bo pravi.

Neki lesni trgovec z Bleda je prijavil policiji drzno latvino, ki se mu je pripetila v soboto zvečer v Vegovi ulici. Pred gostilno pri »Panju« je pustil avtomobil, v tem času pa mu je nekdo odnesel z avtomobila kovčeg, v katerem je bilo več parov čevljev in nekaj obleke, skupaj vredno 1135 dinarjev.

Pleskarski vajence Ladislav Juntos je prijavil manjši vlom. V delavnico njegovega mojstra Majheniča je nekdo vlomil in odnesel Juntosov plašč in dežnik, skupaj vredno 1000 Din.

Železniški čuvaj Jernej Biščak z dolenske proge je ovdolil neznanega soferja, ki je pomoči zahteval v zaprti železniški preloži na Dolenjski cesti in jo razbil. Biščak soferja ni poznal, zapomnil pa si je številko njegovega avtomobila.

Težja nesreča se je pripetila dopoldne na igrišču SK Primorja pri tekmi med »Natakarjem« in SK Krakovo. Neki mlad igralec si je zlomil nogo. Bil je prepehan z reševalnim avtom v bolnišnico.

Belgrajske vesti

Krst aviona. Na svečan način se je včeraj vršil v Zemunu krst prvega aviona, ki ga je poklonil društvu rezervnih letalcev znani veleindustrialec Gjunzjerski. Po starem običaju so pri tem razbili ob zrakoplovu steklenico šampanja. Svečanosti so prisostvovali zastopniki vojnega ministrstva. Narodne odbrane in narodnih društev, nakar je zrakoplov izvršil zelo uspešni poskusni polet.

Umrli je včeraj v Belgradu divizijski general Dragutin Kušaković, ki je bil profesor na visoki šoli vojne akademije in se je zelo odlikoval za časa vojne.

Belgrajski Pen-klub je včeraj proslavil v gledališču na svečan način stoletnico romantizma. Najodličnejši belgrajski književniki so imeli ob tej priliki pred množičnim občinstvom predavanja.

S čolnom do Črnega morja

Strašna nesreča mladih pustolovcev.

V bližini Bratislave se je predvčeršnjim odigrala strašna nesreča. Mizarški vajence Franz Fegyveres in 14letni dijak Jozef Rottler sta se z dvema drugima tovarišema sklenila, da se peljeta po Donavi do Črnega morja in odtam v Arabijo. Stopili so v čoln opremljeni z dvema nahrbtnikoma živih in oboroženi z dvema revolverjema in se odpeljali. V bližini kraja Gutor jim je prišel nasproti neki parnik, čigar signalne luči dečki najbrže niso opazili. Čoln se je v temi zadel v ladjo in se prevrnil. Dva dečka sta plavala doseglja rešili čoln, ki ga je spustil parnik, medtem ko sta Fegyveres in Rottler utonila. Rešena dečka sta pozneje povedala, da so se prvič peljali s čolnom.

Varčno gospodinjstvo je najvažnejša poslavlka v gospodarstvu. — Varčujete najbolj, ako pri gospodinjstvu uporabljate stvari, ki so dobre kakovosti in nizke cene. Taka stvar je milo — seveda mora to biti pravo terpeninovito milo Gazela.

Med tednom

Včasih so ljudje rekli: »Povej, s kom obžuješ, pa ti povem, kdo si.« Tako so govorili ljudje takrat, ko še niso nič znali, ali pa takrat, ko so bili še tako preprosti, da je vsak lahko z vsakim govoril, s komur je hotel, ker so se vsi poznali. Dandanes pa te besede nič več ne drže in to vem iz lastne izkušnje. Če bi n. pr. presojali vrednost tistih ljudi, ki z menoj občujejo, po gornjih besedah, bi bilo slabo za ta svet. Ravno tako slabo drži tista nemška modrovina, ki pravi: »Povej mi, kaj ješ, pa ti povem, kdo in kaj si.« Če bi besedo postavili vsaj tako, naj človek pokaže, kako je, bi to še šlo, vrsta jedi pa pove le to, koliko ima človek v žepu, oziroma koliko je pripravljen žrtvovati za nadlego svojega drobovja.

Kakor je nova stvarnost prevrnila vse naše pohištvo in vso našo kuhinjsko posodo, tudi tisto, kjer nam kuhajo vsakdanjo hrano za naše možgane, tako se mi zdi, da je treba v imenu nove stvarnosti prevrnilo tudi stare pregovore, tudi tiste, ki nas učijo, po čem človeka spoznaš. Jaz sicer še nisem nikoli nobene pregovora naredil, ker me čaka še cela vrsta drugih grehov, ki jih moram še naložiti na svoje stare rame, to bi pa le rad povedal, da spoznaš človeka najbolj po tem, kaj in kako bere. Brati znajo namreč dandanes vsi ljudje, v Ljubljani in v Mariboru (da ne bo zamere), za jesti pa nimajo vsi dosti in zato mislim, da moje merilo za presojo ljudi ne bo tako napak. Današnji svet že tako pelja, da mora člo-

Velicavno slovo od Martina Colariča

Ljubljana, 13. aprila.

Slovo vseh, ki so v življenju ljubili in spoštovali sedaj pokojnega majorja Martina Colariča, je bilo velicavno. Ob 11 dopoldne se je vršilo v magistratni poslovalnici žalna seja Zveze slovenskih vojakov in invalidske organizacije. Predsedniški stol je bil pregrnjen s črnimi tkanicami, nad njim pa je visela diploma častnega predsedništva Zveze slovenskih vojakov. Žalno seja je otvoril prvi podpredsednik Zveze slovenskih vojakov g. Orehek, ki je očrtal pokojnika kot moža, za katerim žalujejo vsi slovenski možje, bivši vojak, za katerim žalujejo žrtev svetovne vojne: invalidi, pohabljeni, vdove in sirote. Ob koncu govora je pozval vse prisotne, da vslanco s sedežev in zaključijo pokojniku trikrat »Slava«. Vsi prisotni so se temu odzvali. — V imenu invalidske organizacije je slavil pokojnikove zasloge za invalide, vojne vdove in sirote g. Tomc.

Nato je g. podpredsednik prebral došli sožalni brzojavki generala Maistra in podružnice Zveze v Rogški Slatini. K besedi se je priključil nadsvežnik g. Jože Pirč, ki je izjavil:

V počastitev spomina blagopokojnega našega častnega predsednika tov. g. majorja in pok. Martina Colariča, katerega življenjski cilj je bil, pomagati nebebednejim izmed bednih, predlagam: Glavni odbor skleni: Osnuje se Colaričev fond, v katerega vložijo glavni odbor začetno glavnicu 3000 Din. Fond je namenjen pomoči slepecem, invalidom, vdovam in sirotam tovarišev iz svetovne vojne in osvobodilnih bojev na Koroškem. Glasno se vabi, da po svojih močeh zbira nadaljnje dobrovoljne prispevke.

Predlog je bil sodlesno sprjel, na kar je bila žalna seja zaključena.

Člani Zveze slovenskih vojakov so imeli včeraj ves dan ob pokojnikovem mrtvaškem odru časno stražo.

Žalni spreved.

Že mnogo pred napovedano uro, to je pred 4 dopoldne, se je pričelo na Dunajski cesti zbirati množično občinstvo in se razvrščalo v nepretrgan špalir po poli, po kateri je malo kasneje šel spreved.

Pred hišo žalosti je imela časno stražo posebna vojaška četa. Po blagoslovitvi krste je dravsko godba zaigrala žalostno, nekdo so zepeli števili ljubljani pevci pod vodstvom prevodje g. Prelovca žalostno »Človek glej...« V imenu pokojnikovih prijateljev pa se je s toplimi, v srce segaajočimi besedami poslovil od plemenitega pokojnika dr. Avramovič.

Nato se je razvil ogromen, veličasten spreved po Dunajski cesti, Dalmatinovi in Komen-

skega ulici, Vidovdanski in Martinovi cesti na pokopališče pri Sv. Križu.

Na čelu spreveda je šla dravsko godba, ki je izmenoma z železničarsko godbo »Slogo« igrala žalne koračnice. Za dravsko godbo je stopala četa vojakov pod poveljstvom kapetana Renka, za njo pa ogromna skupina bivših slovenskih vojakov in invalidov, z odboroma obeh organizacij na čelu in z dvema krasnima venci. Zastopana je bila tudi uniformirana pljuška meščanska garda, prav tako s krasnim venci. Major Colarič je bil častni član te garde. Sledili so še pevci, tik pred krsto pa so stopali peš trije duhovniki v cerkvenih oblačilih, bivši vojni kuratje gg. Kogoi, Jalen in p. Janec. Ti trije gosposdi so izvršili vsa cerkvena pogrebna opravila, s tem, da so šli ves čas do pokopališča, pa so počastili pokojnika kot vojak. Voz s krsto sta vlekla dva para konj. Ob krsti pa je stopala častna straža vojaštva in bivših vojakov, izjemno gospe soproge in sina. Oba je zadel udarec prehoda in sta odšla na ta dan iskat tolažbe k Materi božji na Brezje, tja, kot je pozneje omenjal v nagrobnem govoru g. kural Bonač — kemor je pokojnik klical tolikokrat slovenske može in fantje. Krsti je sledil zelo številčen častniški zbor ljubljanske garnizije z divizijskim generalom Savo Tripkovičem na čelu, nato pa v izrednem številu zastopniki mnogih oblasti, rezervni častniki in častniki v pokoji, prijatelji, znanci pokojnika, bivši tovariši in mnogi nekdanji vojski. Med žalujočimi pogrebci je bilo posebno mnogo mož z dežele. Mestno občino so zastopali župan dr. Duc, podžupan prof. Jarc in številni občinski svetovalci. Zastopano je bilo tudi društvo Rdeči križ. Vrstla pogrebcev je bila nedogledna. V sprevedu je bilo, poleg že prej omenjenih, še mnogo drugih krasnih vencev.

Špalir občinstva, skozi katerega se je pomikal žalni spreved, je bil po vseh ulicah zelo gost. Pred pokopališčem samim pa je že čakala spreved velika množica.

Po molitvah in blagoslovitvi krste so zapeli pevci v cerkvi »Hlasi nas Gospod«. Osem bivših vojakov je dvignilo krsto in jo odneslo v severni del pokopališča k grobnici pokojnikove rodbe. Zadnji žalni govor je imel tu bivši kural g. Fr. Bonač, ki se je spominjal pokojnika kot vojak z doberdobske planote, kot zaščitnika slovenskih vojakov in vrlega moža. Pevci pa so ganljivo zapeli »Oj Doberdob...«

Za nepozabnim majorjem Colaričem so se nato vrsta groba zaprla. Solznih oči, presunjeni nad veliko izgubo, se je vračala ogromna množica pogrebcev domov. — Major Colarič pa bo ostal vsem, ki so ga poznali, v trajnem spominu.

Mariborska nedelja

Maribor, 13. aprila.

Cvetna nedelja. Ob cerkvah: množica prodajalev tradicionalnih butar, ki so kombinacija vrbljih mladice, dreva, evetlohe rese in nežno poganjajočih lesk, ter oljčnih vejic; v cerkvah: veličastno lepi blagoslovitveni obredi oljčnih vejic — uvod v dostojanstvo velikotedenske liturgije.

V pravoslavni kapelici: svečan parastos za pokojnim patrijarhom Dimitrijem. Cerkvene obrede, ki so se pričeli ob pol 10, je opravil prota Trbojevič v navzočnosti predstavnikov državnih ter samoupravnih oblastev in članov pravosl. občine. Malo pred 9 je šel skozi mesto in preko drž. mosta spreved; na čelu kolesarji, nato vojaška godba, mariborski lovci in strelci ter četa domačega pehotnega polka. Ob straneh mladina. Spreved je krenil s Trga Svobode k tradicionalni otvoritvi letošnje strelske sezone na radvanjsko strelišče, kjer je ob tej priliki imel požrtvovalni predsednik tokašnje strelske družine polk. Pulnikovič otvoritveno besedo. Prvotraj v letošnji sezoni so razlegli ob radvanjskem strelišču strelci... V sezono so šli danes mariborski strelci in lovc.

V sezono so šli pa tudi mariborski kolesarji in motoeklisti. »Edelweisovec« proti Bistrici, »Perunovec« v svojo smer, motoeklisti pa proti Grotani.

Zažvelo je v sezoni: frekvenca na pohorskih in kobanskih postojankah je posvedočevala to v devoljni meri in frekvenca po — vinotočih, ki postajajo neizogibljivi cilj nedeljskih izprehodov in ceditov. V sezono je krenila mariborska gmajna v najsplošnejšem smislu besede.

Miru so bili deležni danes na policiji, kjer se je razpravljala samo zadeva Jurka B., ki se je v predpolničnih uricah podil iz lokala v lokal, oborožen kar s štirimi samokresi in strahuje z njimi občinstvo. Zasuženi početek so uživali tudi požrtvovalni mariborski samaritani.

Današnja tembola na trgu Svobode, ki jo je priredilo tukajšnje Slovensko žensko društvo, je poteklo z lepim uspehom. Prvi dobiček: kompletno spalno sobo za dve osebi je dobila gna. Ana Čebela, laborantinja v Zdravniškem domu. Drugo: namizno garnituro s prtji je dobila Hilda Gregor, frizerka. Tretje: možko kolo Veronika Makoper, služkinja. Četrto: kompletno turistiško opremo v pokojeni šolski upravitelj Ivan Knaflič. Peto: gramofon s šestimi ploščami Fran Baki, dijak.

Samega sebe pogladi v zrak

Iz Beljaka poročajo: Michael Bajer, delavec v kamenolomu, je te dni v kamenolomu med vase-ma Warmbad in Föderau prižgal vžgalno vrvice in jo zvezal z dinamitno patrono, na katero se je potem vlegel. Učinek je bil strašen. Tovariši so zaslišali pok eksplozije in prihiteli na lice mesta, toda od svojega tovariša so našli le posamezne kose.

držav, ki sicer niso popolni, ki pa vlivajo upanje, da bodo ta vprašanja in bližnji bodočnosti rešena, ker bo Svet Društva narodov na podlagi te konference sklical novo konferenco za postopno kodifikacijo mednarodnega prava. Predsednik se je zahvalil vsem delegatom za njihovo sodelovanje ter nato zaključil prvo konferenco za kodifikacijo mednarodnega prava. Delegati so govor predsednika Hemskega poslušali stoje in se mu zahvalili za njegov trud. V imenu jugoslovanske delegacije mu je čestital šef naše delegacije gospod Boško Hristić, naš poslanik v Hagu.

Kodifikacija mednarodnega prava

Konferenca v Hagu je zaključila svojo delo

Haag, 13. apr. AA. Konferenca za kodifikacijo mednarodnega prava je snoči zaključila svoje delo s svečano plenarno sejo, na kateri je bil podpisan mednarodni dogovor o državljanstvu in končni akt s pojasnilom o proučevanju vprašanja o teritorialnih vodah in o odgovornosti držav, česar konferenca ni mogla proučiti do dna in rešiti z mednarodnimi konvencijami, radi pomanjkanja časa, karor tudi radi kompliciranosti pravne materije.

Snočno svečano sejo je otvoril predsednik konference za ratifikacijo mednarodnega prava Hemskega, ki je najprvo poročal o verifikaciji polnomočij, nato pa pozval zastopnike posameznih delegacij, naj podpisajo mednarodno konvencijo o državljanstvu. Neke države niso podpisale konvencije, ker traja rok za podpis do 31. decembra t. l. Med temi državami je tudi kraljevina Jugoslavija. V imenu Jugoslavije je podpisal finalni akt šef naše delegacije Boško Hristić, naš poslanik v Hagu. Po končnem podpisovanju je govoril šef japonske delegacije Nagaoki, ki je v imenu vseh delegacij obrazložil potek konference ter ugotovil, da je konferenca bilaprejšnja rđ ugotovil, da je konferenca bila prejšnjega z duhom mednarodnega sporazumevanja, kar bo omogočilo vsem zastopanim vladam, da bodo nadaljevale delo za postopno kodifikacijo mednarodnega prava.

Govornik se je nato zahvalil predsedniku konference za njegov trud, nakar je predlagal, naj konferenca izreče s posebno brzojavno nizozemski kraljici Vilhelmini spoštovanje in zahvalo vseh delegatov z željami za srečo in napredek Nizozemske. Citiranje predložene brzojavke je bilo sprejeto z burnim odobravanjem. Nato je imel predsednik konference Hemskega govor o pomenu konference, ki je prva svoje vrste v zgodovini človeštva. Najpomembnejše delo konference je konvencija o državljanstvu, ki pomeni prvi mednarodni zakon. Navedel je nadalje relativne uspehe v vprašanju teritorialnih vod in odgovornosti

Kritičen dan za nemško vlado

Berlin, 13. aprila. n. Brüningova vlada bo jutri imela še neroden dan. Nemški državni zbor se bo sesel že dopoldne ob 10 in bo jutri sklepal v tretjem čitanju o finančnih in agrarnih zakonih. To glasovanje bo razsodilo o nadaljnji usodi nemškega državnega zbora, o njegovem razpustu ali nadaljnjem poslovanju. Včerajšnja zmaga vlade je bila mogoča samo zato, ker je manjkalo večje število poslancev opozicije. Tako se komunisti niso udeležili glasovanja, ker jim grozi

arelacija, ki se mora izvršiti takoj, ko se državni zbor razpusti. V soboto pa tudi ni glasovalo 24 socialistnih demokratov. Če se bo socialistni demokratom posrečilo, privesi v odočnitvi glasovalni boj tudi to rezervo, bo postal položaj za vlado in za državni zbor skrajno kritičen. Pri sobotnih glasovanjih seveda tudi druge stranke niso bile polnoštevne in je končno položaj tak, da bo šlo za en sam glas. Goli slučaj bo torej odločal, ali bo vlada ali parlament ostal ali padel.

ogromna, sicer nič ne pomeni — še vedno malo bere, ampak kar bere, bere temeljito, zato pa po svoje. Zato pa tudi vstanem pri svojem pregovoru: Povej mi, kaj bereš in kako, pa ti povem, kdo in kaj si.

Da pa ne bo zamere, ker sem zapisal nekaj besed le o ljubljanskem branju, o mariborskem pa nič, naj povem še to, kako in kje so Mariborčani ljubljanske poštene dejali v žakeli. Ko sem prejšnja leta hodil ogledovat za Velikonoči ljubljanske trgovine, sem povsod videl na gnatih napis »praška gnat«. Letos sem pa naletel na veliko izpremembo. Praška gnat je namreč povsod izginila, na njeno mesto pa je stopila »Mariborska gnat«. »Ljubljanske« gnatja pa ni videli nikjer. To je za ljubljanske veliko ponižanje in zame seveda tudi, ker je pač vsakemu človeku hudo, če ga drugi prehite. Da se pa ljubljani ne damo kar tako, naj pa Mariborčanom kar odkrito povem, kaj smo rekli v Ljubljani v svoji sveti jezi, ko smo zagledali pri nas njihovo gnat. Mi smo rekli: »Prav tako, bomo pa še to požrli, zakaj so nam jo pa poslali!« Ampak prosim — da ne bo zamere!

Tako berem jaz in tako berejo drugi. Ampak jaz res ne morem nič za to, če me je želja po »mondénosti« tako pokvarila, da še brati več ne znam, ampak gledam samo mrtve črke pred seboj.

Tolaj pa me spoznanje, da ogromna večina naših ljudi — večina mora biti vedno

Francoski dan na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Danes bo praznovala univerza francoski dan z javnim predavanjem v slavnostni univerzitetni dvorani ob 11 dopoldne. Predaval bo g. univ. profesor dr. Rihard Zupančič o pri-spekih francoskih matematikov iz klasične dobe k razvoju mehanike. Posebna vabila se za to predavanje, ki je javno, ne bodo pošiljala. To sporočilo naj velja občinstvu za vabilo. Vstop je prost.

Strašna nesreča s samokresom

Po nesreči sproženi samokres zadela 11 letnega dečka

Ljubljana, 13. aprila. Snoči se je v Vodmali pripetila strašna nesreča zaradi neprevidnega ravnanja s samokresom. Žrtev te nesreče je 11-letni Ladislav Swankowski, ki je bil slučajno zraven.

Neki zobotehnik je šel okrog devetih zvečer vasovati k svojemu sosedu, zidarju Swankowskemu, stanujočemu v isti hiši. Oba sta se pogovarjala o orožju. Swankowski je kazal za orožje zelo veliko zanimanje in izrazil željo, da bi rad prišel do samokresa. Zobotehnik je odšel v svojo sobo, vzel samokres in ga nesel pokazati Swankowskemu. Pokazal mu je tudi, kako se

vzamejo iz samokresa naboji. Vzel je res vse naboj v en, v samokresu je ostala samo krogla, ki je bila že pripravljena za strel. Hotel je vzeti iz samokresa tudi to kroglo. Dotegnil je za zaklopko, tako da bi palnosa odskočila nazaj. Pri tem pa se je po nesreči samokres, ki je bil nekaj pokvarjen, sprožil. Poleg obeh moških je bil v sobi tudi enajstletni Ladislav, sinček Swankowskega. Izstreljena krogla je obroka zadela v levo stran trebuha pod rebri in obšla v ledvicah. Prestrašeni oče je takoj poklical reševalni avto, ki je obroka prepeljal v bolnišnico. Tam so ga zdravniki takoj operirali, vendar pa je njegovo stanje skrajno kritično.

Nesreča pri podiranju hiše

Lajce, 13. aprila. Na hiši g. Jaranovića se je pripetila strašna nesreča. Hiša je bila slaba, že del časa prazna in se je morala po naredbi sreskega načelstva podirati. Hišo so začeli podirati trije vaški tesarji in so do poldneva podirili streho. Popoldne so nadaljevali s podiranjem zunanjih in notranjih sten, ne da bi prej podirili strop, ki je napolnjen z zemljo, kakor je to navada v starih bosanskih hišah. Ko so podirili notranje stene in začeli podirati zunanji zid, se je strop s srahovitim treskom zrušil in pokopal

pod seboj vse tri tesarje in lastnikovega brata g. Anjo Jaranovića. Takoj je prišlo na pomoč več ljudi, ki so izkopali zakopane, toda bilo je že prepozno, ker eden izmed tesarjev, Redžo Aleba, je bil že mrtev. Drugi tesar, Salko Keran, ima zdobil prsni koš in nogo in so ga v nezavestnem stanju prepeljali v bolnišnico v Travnik. Tretji tesar pa je ostal po čudnem naključju nepoškodovan, dočim ima lastnikov brat zlomljeno roko. Nesreče so krivi kmetijski tesarji sami, ker niso najprej podirili stropa, ki je bil precej težak zaradi zemlje, ki je bila napolnena v njem.

Zalostna družinska drama

Bivšega posestnika Gustava Lindeja so pred nekaj dnevi našli v Grunewaldu pri Berlinu ustreljenega. Preden je usmrtil sebe, je ustrelil tudi svojega sedemletnega sinčka. Poizvedovanje za njegovo ženo, od katere je bil že dalj časa ločen, je sedaj prineslo novo senzacijo. Neki prijatelj, ki je Lindeja pred dnevi obiskal, je videl pri njem premočeno kožuho in ovrtačo in zelo umazane čevlje njegove žene. Linde je tedaj rekel, da sta imela z ženo pri avtomobilski vožnji nesrečo in da je žena ostala v neki mali vasi. Opazorjena po pismu neke Lindejeve prijateljice je policijska komisija kopala po otoku jezera Triplin in našla truplo Lindejeve žene. Linde je brez dvoma svojo ženo na avtomobilski vožnji ustrelil in nato truplo zakopal.

Svoj dolg je plačal

Pred kakimi tridesetimi leti je sedela v neki pariški kavarni, kjer so se takrat zbirali južni Američani, gruča dijakov. Neki mlad mož, očitno zelo razburjen, je stopil k dijakom in prosil, da mu kdo posodi 25 frankov, ki jih takoj zelo nujno rabi. Pa 25 frankov je bilo v tistih časih že veliko denarja in nobeden mu ni mogel pomagati. Mlad, lepo obložen Francoz, ki je sedel pri sosednji mizi, je slišal pogovor. »Tu imate 50 frankov, vrnite jih, kadar boste mogli.« Ves vesel je mladi dijak vzel denar. Povedala sta si svoji imeni in stvar je bila urejena — za 30 let.

Francoz — medtem je postal ugleden pariški časnikar — je vso stvar že davno pozabil. Te dni pa dobi zabojo s Kube. Začuden ga je odprl in našel notri 3000 najfinjših havanskih cigar. Priloženo je bilo pismo od Machata, predsednika kubanske republike. Zakaj nič drugi kakor on je bil mladi dijak, kateremu je pred tridesetimi leti pomagal Francoz. Šele pred kratkim je mogel zvedeti za naslov svojega takratnega dobrotnika.

Cuden življenjski začetek

Te dni je sklepala švedska vlada pod predsedstvom prestolonaslednika in regenta o važnem vprašanju. Sklenila je namreč, da se prekrsti mala Gurli Ingegärd Pettersson v Gunnarja Eugena Petterssona. To se pravi, da malemu gospodu Petterssonu ni več treba imeti dekliškega imena. Vsekakor je treba priznati, da je ta vladni sklep važen le za malega zemljana in njegove starše. Ti so po vrnitvi iz poročilnice ugovorili, da je njihov prvorojenček pravzaprav deček, čeprav so mislili sprva, da imajo deklico. Seveda so mislili najprej, da gre za zamenjavo. Ali tukaj ni bilo nič zamenjanega, razen otrokovega spola. Otrok je bil krščen na zveneče švedsko ime za deklice. To dekliško ime je izbrala otrokova mati, ko je zvedela, da je njen otrok deklica. Kako se je moglo to pripetiti, ne ve nihče. Bolniška sestra je pomotni spol sporočila svoji prednici, ta zdravniku, duhovniku pa se je seveda le ravnal po navodilu, naj bo otrok krščen na ime Gurli Ingegärd.

Da pa bi mladi mož prišel do primernega mu moškega imena, za to je bil potreben sklep vlade in odobrenje kralja. Zato se je moral sestaviti o tem protokol na dvoru. — Tako se je pričelo življenje otroka, ki je zaradi čudne pomote vzbudil za nekaj časa pozornost kralja in vsega naroda. Vprašanje pa je seveda, če bo naš kralj in narod še kdaj postala pozorna na tega državljanca.

Odlikovan pes

Na pobudo nekega ameriškega društva za varstvo živali je dobil rešilno kolajno ameriške države Massachusetts neki ovčarski pes, ki sliči na ime »Prince«. Kolajno so te dni pes v postopju omenjenega društva svečano obesili okrog vratu. Ko je »Prince« zapustil postopje, je precej ponosno korakal po ulicah. Toda to odlikovanje si je pa tudi zaslužil. Saj je svojo malo gospodarico, dveletno Ellen Depson, rešil gotove smrti. Mala je zapustila s psom domačo hišo v bližini Middelborda brez vednosti starišev in stopala po železniškem tiru, ki vodi proti New-Haveenu. Kmalu pa se je utrudila in sedla med tračnicami na tla. Pes je preje izgubil deklico izpred oči, toda ji je potem sledil in je prišel v njeno bližino baš, ko se je na ovinku prikazal vlak. »Prince« je ročno pograbil deklico za obleko in jo odnesel z nevarnega mesta. Gledalec so iz velike daljave videli ta odlični čin in so potem prinesli deklico pod vodstvom psa v domačo hišo.

Dunajska vremenska napoved: milo, pa nestanovitno vreme bo trajalo dalje.

Visoko odlikovanje prof. dr. Milana Vidmarja

Avstrijski zvezni predsednik je podelil profesorju dr. Milanu Vidmarju veliko častno znamenje republike Avstrije v znamenje priznanja njegovih zaslug za napredek elektrotehniških znanosti.

Rimska ponarejevalnica denarja

Pred dnevi so v Trieru odkopali pri kanalskih delih star rimski vodnjak, v katerem so našli več vlivalnih modelov za rimski denar iz začetka tretjega stoletja po Kristusu. So to okrogle glinaste ploščice, široke 2 in pol centimetra in imajo deloma na obeh straneh, deloma le na eni odliki novcev. Ugotovili so 13 vrst novcev, ki so jih očitno vlivali na te ploščice. Ti modeli spadajo po svoji zunanosti in časovno v vrsto drugih najdb, ki so jih odkrili v Franciji, Angliji, Avstriji, po naših deželah, v Švici, zlasti pa v Porenju in predvsem v trierski okolici. Dejstvo je, da sta bili tedaj samo dve kovačnici takega denarja: v Trieru in Lyonu. Zato ne gre pri ostalih najdbah za kovačnice denarja, temveč za ponarejevalnice denarja. V dveh ploščicah so denar še našli. Preiskava je ugotovila, da so iz bron, torej iz manj vredne zlitine, čeprav predstavljajo »denarje«, to je srebrni denar. To je nov dokaz, da gre tu za ostanke rimljanske ponarejevalnice denarja.

HRASTOVE DESKE

pet let stare, raznih debelin, ima v zalogi Družba Ilirija, Dunajska cesta 46. Tel. 2830.

Hajduk : Ilirija 1:0 (1:0)

Včerajšnja tekma Ilirije z državnim prvkom nam bo ostala še dolgo v spominu. Bila je ena izmed najlepših iger, kar smo jih zadnja leta videli v Ljubljani. Nudila je vsakemu poznavalcu nogometa kopice lepih in napetih momentov ter ni nikoli prestopila meje dovoljenega, kar je znatno olajšalo sodniku poslovanje. Vreme je bilo ugodno, le v prvi polovici je imel Hajduk znaten plus in pomočnika v vetru, ki se je po odmoru povsem polegel. Tako velikega števila gledalcev že dolgo nismo videli v Ljubljani. Očinstva je bilo kakih 1500 ter je pokazalo veliko disciplino, apajmo, da bo to tudi v nadalje.

Rezultat sam odgovarja poteku igre, vendar bi moglo biti tudi obratno. Oba nasprotnika sta si bila docela enakovredna, le Hajduk je bil v tehničnem pogledu boljši. Ilirija je imela na momentu več od igre ter je v II. polovici kakih 20 minut naravnost blokirala Hajdukov svetilšč. Edini gol za goste je dosegel famozni Bonafic iz očitne ofside opozicije, kar pa je sodnik g. Schueller, ki je bil sicer na mestu, spregledal.

Državni prvak, ki je nastopil v soboto z nekaterimi rezervami, je bil to pol razen Rodina kompleten. Igra Hajduka sicer ni dosegla sobotne višine, vendar gre to na rovaš večjega odpora od strani Ilirije. Najboljši del gostov je bila krilska

vrsta ter ožja obramba. Imponiral je zopet srednji krilec Gušina s svojo briljantno igro z glavo ter sigurnim dodajanjem. Od pomagavev je bil desni Marušić boljši, dočim je imel levi krilec nasproti siljajo disponiranega leca, ki mu je parkrat posušeno zagodel. Branilca sta opravila svoj posel dobro, parkrat je tudi Čulić uspešno interveniral. Napadalna vrsta je pokazala zrelejšo potezo kakor v soboto, poznalo se je, da je igral tudi Benčić.

Iliriji ni bilo spoznati. Po naravnost začelniški igri preteklo nedeljo je to pot prijetno izenačilo. Vsi igralci so igrali nad vse pošteno. Obramba se je zvrstno plasirala in je sprožil razdirala vsako akeijo Hajduka, posebno je v tem pogledu imponiral levi back Lado. Urbančič je držal vse, nihče mu ne bi zameril ako bi spustil še kak gol. Njegove parade so bile krasne. Krilska vrsta je imela v Zupančiču najboljšega moža, toda tudi ostala dva sta zadovoljila. Napad je igral pošteno in je pokazal nekaj krasnih akcij. Iče je zaigral dosedaj svojo najboljšo tekmo. Svojega krilec je v lahko preigral ter je tvoril vedno največjo nevarnost za nasprotnika. Ilirija je bila to pot skoro brez slabše točke, celokupno moštvo je zadovoljilo. Omeniti moramo še, da ni bilo tekoma cele igre niti ene povsem zrele situacije, najsi bo na strani gostov ali Ilirije. Obe obrambi sta bili vse preveč pazljivi. Razmerje kotov 9:4 za Ilirijo.

Osijek, 13. aprila. r. V Osijeku se je odigrala tekma Gradijanski-Hajduk z rezultatom 3:0 za Gradijanske.

Zagreb, 13. aprila. r. Pred mnogoštevilno publiko se je danes odigrala tekma Sašk-Gradijanski, ki je doprinesla Sašku zmago s 3:2.

Inozemski sport

Dunaj, 13. aprila. n. Na igrišču Hohe Warle je bila danes nogometna tekma Dunaj-južna Nemčija. Dunaj je zmagal s 3:0 (1:0). Oledalcev je bilo 45.000. Prisoten je bil tudi nemški poslanik. Pred to igro je bila tekma med moštvo dunajske in behtinske policije, katere je končala neodločeno z 2:2 (1:1).

Budimpešta: Ferencvaros-WAC 1:0 (0:0). Vasas-Zalam Kanizsa 7:0 (4:0).

Dobrecin, Bocska-Domogy, igra za madžarski pokal 4:2 (3:0).

Szombathely, Sabaria : Terezijino mesto 3:1 (3:1).

Dunaj, Vorwärts 06 — Gerslhof 6:1 (2:1). — Donau-Liberlas 2:2 (1:1). — Nicholson-Slovan 4:2 (2:0). — FAC-BAC 1:1 (1:1). — Weiss-Elf-S. K. 2:2 (1:1). — Admira-Oldhem 7:0 (4:0).

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Ponedeljek, 14. aprila: 12.30 Reproducirana glasba — 13.30 iz današnjih dnevnikov — 17.30 Propagandni koncert trdke »Ribas« — 18.30 Dr. Stanko Leben: Francoščina — 19.00 Dr. Josip Pogacnik: O radiu — 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina — 20.00 Koncert — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Torek, 15. aprila: 12.30 Reproducirana glasba — 13.30 iz današnjih dnevnikov — 17.30 Koncert Radio-orkestra — 18.30 Dr. Riko Fuchs: Vsesokolski zlet v Beogradu — 19.00 Dr. Stanko Leben: Italijanshina — 19.30 Dr. Preobrazhsky: Ruščina — 20.00 Cerkevne arije poje ga. C. Škerlj-Medvedova; Radio-ork. izvaja religiozno glasbo — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Ponedeljek, 14. aprila:

Belgrad: 12.30 Koncert radio-kvart. — 18.00 Popoldanski koncert — 20.00 Storošlov. katoliška maša od Kolba. — 21.00 Klavirski koncert — 22.15 Koncert radio kvarteta. — Budapest: 17.30 Ciganska glasba — 19.10 Plošče — 20.35 Klavirski koncert, nato vokalni koncert. — Dunaj: 21.40 Sonatni večer. — Milan: 12.00 Koncert radio-orkestra — 16.35 Otroci pojo — 19.15 Koncert — 20.30 Predavanje: F. Latuada in njegova dela. — Praga: 20.00 Koncert s pevskimi vložki. — Langenberg: 20.00 Vokalni koncert, nato plesna glasba. — Rim: 17.30 Duhovna glasba — 21.02 Narodna glasba. — Berlin: 20.00 Vokalni koncert. — Katowice: 20.30 Prenos iz Varšave. — Toulouse: 19.30 Simfonični orkester in vokalni koncert. — Stuttgart: 19.30 Beethovnov večer 21.40 Klavirski koncert — M. Ostrava: 12.35 Popoldanski koncert — 16.00 Ura za žene, nato prenos iz Prage.

Družba „ILIRIJA“ Premog

Dunajska cesta št. 46

Telefon: 2820

Drva

Koks

Radio

omogočen vsakomur!

V drugi stopamo s tem geslom pred cenj. občinstvo z namenom, da omogočimo vsakomur brez izjeme poslušati radio ter biti s tem deležen vseh ugodnosti, ki jih nudi poslušalec ta iznajdba.

V želji, da postane vsakdo naš naročnik, od damo v času od 7. aprila do 7. maja 1930, po sledečih senzacionalnih cenah in plačilnih pogojih naslednje aparate:

1000 komadov finih detektorskih aparatov, kompletnih s kristalom, eno slušalko ter materijalom za zunanjo anteno
za 60 Din ter štirikratno mesečno plačilo po 45 Din.

200 komadov enoelektronskih aparatov kompletnih z dvomrežno elektronko, z baterijami, eno slušalko ter materijalom za zunanjo anteno
za 90 Din ter osemkratno mesečno plačilo po 72 Din.

100 komadov troelektronskih aparatov z avdijskim ter dvema nizkofr. stopnjama, kompletnih z akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, angl. zvočnikom Amphon AC 11 ter materijalom za zunanjo anteno
za 200 Din in desetkratno mesečno plačilo po 185 Din.

50 komadov štirielektronskih aparatov z visokofrekvenčno elektronko, avdijskim ter dvema nizkofr. stopnjama, kompletnih z akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt ter finim angleškim zvočnikom Amphon AC 27
za 380 Din in desetkratno mesečno plačilo po 320 Din.

Radio Ljubljana

Ljubljana,

Maribor,

Miklošičeva cesta 5

Gospodska ulica 37.

Drobne vesti

Sofija, 13. aprila. AA. Zadnje dni so pripeljali na Bolgarsko 50 vagonov jugoslovanskega žita. Pariz, 13. aprila. AAG. Po poročilu iz Aten je grški parlament odložil svoje seje do po velikonočnih praznikih.

Atene, 13. aprila. AA. Predsednik grške vlade Venizelos je odpotoval v Misolongi, kjer je prisostvoval svečanostim v praznjo 100letnice grške neodvisnosti.

Pariz, 13. aprila. AA. Iz Monsa poročajo, da so se v tamkašnji rudniku vneli strupeni plini. 15 rudarjev so doslej izviekli mrtvih izpod ruševin.

Tetovira a žena

55 letni bogataš Sybold iz Mellna se je odločil, da skoči v zakonski jarem. Mali in telesno šibki gospod se je zagledal v 25 letno Ninette Schlässer, plesalko v nekem tamošnjem baru. Potem, ko je dekleta že dalj časa dveril, jo je nekega dne zaprosil za roko in sree. Ninette se ni dala dolgo prositi in kmalu je bil sklenjen zakon. Ta pa je bil vse prej kakor srečen, kajti Ninette je začela svojega starega soproga tiranizirati na vse mogoče načine; če se je drznil ugovarjati, so padali po njem udarci. Nekega dne je prišlo zopet do prepira med zakoncem, ki se je končal s tem, da je Sybold zbežal z oteklimi lici. Kakor bi se nič ne zgodilo, je šla Ninette na zabavo k nekemu znanu.

Gospod Sybold pa je sklenil, da se bo nad svojo ženo maščeval na posebno izvirnem način. V drogeriji je kupil pravi kitajski rjavi tuš in spirito. Ko je prišla Ninette pozno ponoči domov in ko je radi obilo zaužilega vina trdno zaspala, se je Sybold podal na delo. Privezal jo je z vrtyo na posteljo tako, da ni mogla gibati z nobenim odom in ji zamašil usta. Nato se je začelo njegovo maščevanje. Z ostrim nožem je začel ženi po obrazu, vratu in prsih črte in kožo; krvaveče črte je drgnil s alkoholom in kitajskim tušem, tako da je bila postikana kakor cebra. Da bi žena ne mogla tuš vlezeti v kožo, nato je zapustil stanovanje in tuš vlezal v kožo. Nato je zapustil stanovanje in se ni več vrnil.

Užaljena Ninette je tožila svojega moža radi oropanja svobode in radi težke telesne poškodbe in gospod Lybold je bil poklican pred sodišče na zagovor. Gnjilivo je opisoval obtoženec mučenstvo, ki ga je moral prestati pri svoji slujbi soproge. Brez nadaljnega je sodišče verjelo, da je komaj čaka dneva, ko bo ločen od Ninette. Ta je stopila v dvorano vsa zavita v pajčolan. S tresočim glasom je govorila in sodni sluga je moral uporabiti precej moči, da ni navallala na stoproga in maščevala svojo izgubljeno slepoto. Sodišče ni bilo mnenja, da bi bil gospod Sybold upravičen storiti ta čin in ga je obsodilo na tri mesece zapora.

Smešnice

Micka je prišla v službo h gospodi in je brisala prah. Stala je s svojimi okovanimi čevlji na obzlijenem stolu in brisala uro.

»Micka, Micka,« zakliče gospa, »zakaj ne daš te papir pod nogo?«

»Ah imate še kaj povedati v Vašo korist, obtoženec?«

»Gospod sodnik, prosim pomislite vendar, da sem bil že devetkrat kaznovan, ne da bi kaj koristilo.«

Potnik je v hotelu prosil sobarico, da bi mu prinesla vodo.

»Kako prosim?« vpraša začuden.

»Vodo bi rad.«

»Čisto?«

Leto strahote 1793

Za tri otroke je tvegaj svoje življenje. Ali so bili njegovi? Iz njegove rodovine? Ne. Njegovega stanu? Ne. Bili so mu popolnoma neznani; trije razcapančki iz najnižje kaste, za katere je on, veliki gospod, knez, star plemič, postavil na kocko svoje dragoceno življenje in svojo tako obsovaženo, zdaj pa največjega spoštovanja vredno častljivo glavo vzvišeno ponudil krvnikom, da jo odsekajo.

In kaj se je zgodilo?

Krvnik je dar sprejel.

Lantenac je imel izbirati med tujim življenjem in svojim lastnim, pa je veličastveno izbral smrt.

Republikanci so mu to dovolili. V kratkem je imel položiti glavo na tla. Za svoje velikodušno dejanje je imel sprejeti podlo plačilo. Ali naj stari fevdalec tako osramoti republiko? Kakšno ponižanje zanj! Medtem ko se je bil mož najbolj zakorenelih predsodkov in fevdalnega tlačenja, naenkrat izpreobrnjen, povrnil med človeštvo, pa so možje, ki so oznanjali človečnost, svobodo in dostojno življenje, vztrajali v krvavi tradiciji bratoubijalstva!

Božanska postava odpuščanja, samopremažovanja, odrešitve, žrtve, naj bi bila sveta branilec zmote, vojakom resnice pa ne?

Ali naj nas naš nasprotnik prekosi v velikodušnosti? Ali naj se damo od njega na ta način premagati? Da se kot zmagovalci izkažemo kot slabše, da svojo zmago zapečatimo z umorom, da se nam bo očitalo, da so na strani monarhije tisti, ki rešujejo otroke smrti, na strani republikancev pa tisti, ki ubijajo starce!

Veliki vojščak, močeni starec, razorožen junak, ki ga niso ujeli, ampak se je sam izročil republikancem, naj zdaj svoje plemenito dejanje plača z življenjem pa stopi na šafot, v večno sramoto svojim krvnikom! V njegovi, Gauvainovi navzočnosti! In on, ki bi to kot poveljnik mogel preprečiti, naj se v to zadevo ne vtika! Ali ne bi to pomenilo biti so-kriv tako podlega dejanja?

Res da je bil on sam izjavil, da Lantenac ne zasluži milosti in da ga bo predal Cimourdainu. Bil je Cimourdainu dolžan njegovo glavo in mu jo je zdaj izročil. Toda ali je to bila zdaj še tista glava? Doslej je Gauvain poznal Lantenaca kot fanatičnega pobornika kraljevine in tlačenja, kot neusmiljenega ubijalca ujetnikov, kot neizprosnega krvoločneža, ki ni zaslužil drugega kot smrt. Toda zdaj se je bil pojavil drug Lantenac — velikodušen junak in človek. To ni bil več hladnokrvni morilec, ampak vitez najčistejšega kova.

Ali naj se da on od njega v plemenitosti prekositi?

In še nekaj se je bilo v Gauvainovem srcu oglasilo: rodbina! Kri, ki se je imela preliti, ali ni to bila njegova lastna kri? Gauvainovi stari oče je bil umrl, toda njegov stari stric je še živel in ta je bil marquis Lantenac. Ali se je republikanski red ustanovil za to, da se zadušijo čustva, ki vežejo človeka na rodovino? Ali ne izvira patriotizem, ki ga je revolucija postavila na prvo mesto, iz ljubezni in privezanosti človeka na družino? Ali ni bil zato Gauvain dolžan rešiti svojega prajca?

Toda — kaj pa Francija?

Zdaj se je postavilo vprašanje čisto drugače.

Francija je bila ogrožena. Nemčija je bila prekoračila Reno, Italija Alpe, Španija Pireneje, na morju pa je gospodarila Anglija. In tu je mož, ki je ponujal Angliji roko, da se izkrca s krova svojih ladij na francoska tla: marquis Lantenac. Po treh letih divje gonje so ga bili končno ujeli. Roka revolucije je bila izdajalca zgrabila in zdaj je čakal smrti v ječi, ki so jo bili zgradili njegovi lastni pradedje za svoje tlačane. Mož, ki je hotel predati svojo domovino, se je bil ujel v svoji lastni hiši. To je bila očitno roka božja. V celi Vandeji, ki ima toliko rok, je bil marquis edina glava; če ta glava pade, je konec državljanske vojske, konec prelivanja francoske krvi po Francozih.

In tega moža naj Gauvain osvobodi? Že drugega dne bi zopet zagorele vasi v plamenih, bi se pobijali ranjenci in streljale žene! Marquisa osvoboditi, bi pomenilo Francijo izročiti pogubi.

Toda njegov plemeniti čin? Ali pa je bil res tako velik? Marquis je bil otroke rešil smrti. Toda on sam jih je bil izročil pogubi. Saj je bil Imanus le marquisovo orodje. Lahko se reče, da je marquis bil požigalec in ubijalec. V zadnjem hipu ga je klic matere spomnil, da je to, kar je bil odredil, zločin in je svoj lasten zločin preprečil.

Kljub temu se ni dalo tajiti, da je le storil nekaj velikega in lepega za te divje čase. Pokazal je junško požrtvovalnost, stoično samopremažovanje in globoko nesebičnost. Sredi najbolj strašne državljanske vojne, ki ni poznala nobenega usmiljenja, je izpričal, da nad vprašanjem kraljevine ali republike stoji večna zahteva človečnosti, da so močni dolžni ščititi slabesega.

1. ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Hagar, HČI CESARIJA MONTIZUMA 32. Din. vez. 42. Din. — 27. zvezek: Pregelj, OTROCI SOLNCA 24. Din. vez. 32. Din. — 28. zvezek: Hagar, KLEOPATRA 28. Din. vez. 40. Din. — 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE 30. Din. vez. 42. Din. — 30. zvezek: Stenkljevič, NA POLJU SLAVE 28. Din. vez. 40. Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZCUPLJENI SVET (The Lost World) Roman (s slikami) 24. Din. vez. 32. Din.

Inserirajte v Slovenskem listu!

Najfinejše pecivo za Velikonoč

Sprejema vsa tozadevna naročila

Parna pekarna

Dolar Franc, Ljubljana

Poljanska cesta št. 19 in

Pred škofijo št. 11

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani

Za vsako

gospodinjstvo

važne knjige:

SLOVENSKA KUCHARICA. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu, 33 barvnimi tabelami in 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila s. Felicita Kalinšek. Cena v platno vezani knjigi 160 Din.

GOSPODINJSTVO. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. — Zdravstveni del napisal dr. Fr. Dolšek. Za gospodinjske šole in slovenske gospodinje sestavila s. Lj. dvina Purgaj. 40 Din. vez. 60 Din.

PRIKROJEVANJE PERILA PO ŽIVOTNI MERI. Vsebina: Životno perilo — moško, žensko, otroško. Posteljno perilo, namizno perilo, hišno perilo. Sestavila Ema Arkova. 40 Din.

NASVETI ZA HIŠO IN DOM. Praktični nasveti za vsa domača opravila slehernega gospodinjstva ali gospodarstva. — Priredil J. Majdič. 20 Din. vezana v platno 30 Din.

VARČNA KUCHARICA. Zbirka navodil za pravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Sestavila Marija Remčeva. 36 Din.

ZEL IN PLEVEL. Zbirka naravnih zdravil. Solnce, zrak, zemlja in voda — so prva zdravila sveta. Sestavil F. Magister. 60 Din. vezana 75 Din.

Vse te knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Najnovejši cenik vam je na zahtevo brezplačno na razpolago.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

uajlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otrskih vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Za praznike!

Prvovrstno goveje in telečje meso priporočaj cenj. občinstvu

Ivo Zan, mesar

Stojnica — Šolski drevored.

Srečna in zadovoljna

sem, da sem pravočasno spoznala vse vrline, ki jih vsebuje praso terpeninov

milo

Ocvirk Franc mesar in prekajevalec

Ljubljana. — Stojnica, Šolski drevored

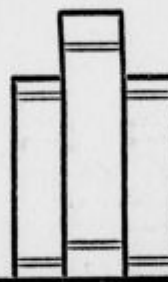
priporočaj svojo zalogo mesa in mesnih izdelkov kakor tudi pristne domače šunke.

Opozorite

tudi svoje znance, da jih osvobodim popolnoma zastoj za vedno neprijetnega znojenja nog, pa naj bi se znojenje pojavilo še za tako vročih poletnih dni. Ni to nikako zdravilo, nego popolnoma naraven postopek. Prosim znakmo za odgovor.

J. Lustig, Osijek, Krežmina ulica.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Tapetniki, trgovalci pozor!

Afrik

nudim po reklamni ceni.

Zahtevajte vzorce in cenik.

Anton Merhar
Ljubljana, Sv. Petra c. 22.

JOSIP MUSAR MESARIJA, LJUBLJANA

**Sv. Petra cesta 61 - Mesnica
Šolski drevored - Stojnica**

Priporočaj svojo zalogo vseh vrst prvovrstnega mesa, kakor tudi pristne domače šunke.

Najfinejše pecivo za Velikonočne praznike

priporočaj pekarna

Zorko Franc, Ljubljana, Dunajska cesta 58

Obenem naznanjam cenj. občinstvu, da bom po Velikonočnih praznikih preuredil pekarno v novo moderno urejeno **parno pekarno**. Za nadaljno naklonjenost odjemalcev se priporočaj

Zorko Franc.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzjavni: Gospobanka

Telefon števil. 2057, 2470, 2979.

Miklošičeva cesta 10.

Podružnice: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 480.000.000.—. Izvaja vse vrste bančnih poslov po najugodnejših pogojih.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradnje, b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživljenje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah. Zastopniki v vseh mestih in farah.